

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2011

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 17.01.2012

Za leto 2011 je bilo v Sloveniji odbranih 128 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 84 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. Poleg teh je bila za ČB pasmo odbrana tudi krava, ki ima le 75 % ČB pasme in je v pregledu posebej ne prikazujemo. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2011.

Število bikovskih mater in število rej z odbranimi bikovskimi materami v letu 2011 po zavodih je prikazano v tabeli 2. V tabeli 3 so prikazani očetje, katerih vsaj pet potomk ima status odbrane bikovske matere v letu 2011.

Tabela 1: Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
PT	29	24
CE	14	10
KR	41	23
LJ	33	16
NG	1	1
NM	10	8
Skupaj	128	82

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE - Zavod Celje, KR - Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
WINDOWS	9
ADELHI	8
BESTSELLER-ET	6
BOJER	5
SINATRA	4
FLES	4
WEBSTER	4
GODZILLA-ET	4
HUNT	4
WONDERBOY	4
NASER	4
RUBEN	4
AERO	3
CARLOS	3
SAURON-ET	3
BIZ-ET	3
DUBAJ	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2011. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2011

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	29	9919±945	393.8±42.9	3.98±0.40	331.5±30.6	3.34±0.16
CE	14	9906±850	389.1±57.6	3.92±0.42	330.8±22.2	3.35±0.19
KR	41	10002±1106	404.1±62.2	4.05±0.52	331.8±36.6	3.32±0.17
LJ	33	10145±1093	388.6±57.1	3.83±0.32	336.9±41.4	3.32±0.12
NG	1	9116±0	373.0±0.0	4.10±0.00	295.0±0.0	3.24±0.00
NM	10	9292±938	372.7±39.5	4.03±0.48	309.0±33.3	3.33±0.17
Skupaj	128	9947±1034	393.4±54.6	3.96±0.43	330.9±35.3	3.33±0.16

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2011

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	29	9174±1110	362.1±47.5	3.96±0.38	303.8±36.9	3.32±0.17
CE	14	9108±866	351.9±66.0	3.85±0.45	299.9±29.7	3.30±0.18
KR	41	9040±1043	363.0±52.3	4.04±0.57	298.9±34.1	3.31±0.16
LJ	33	9487±1252	365.6±55.9	3.85±0.28	315.3±46.1	3.32±0.15
NG	1	8614±0	339.0±0.0	3.94±0.00	271.0±0.0	3.15±0.00
NM	10	8329±962	337.2±52.0	4.04±0.33	274.9±36.5	3.30±0.20
Skupaj	128	9134±1114	360.1±53.3	3.95±0.44	302.2±38.8	3.31±0.16

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2011

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	27	127±11	123±9	99±11	129±9	102±10	128±8
CE	13	130±11	122±11	94±8	132±7	102±11	131±8
KR	41	126±10	127±12	103±15	130±7	105±11	130±7
LJ	33	132±7	124±12	97±11	134±7	104±8	133±7
NG	1	127±0	131±0	104±0	128±0	101±0	129±0
NM	10	127±7	122±11	98±11	129±6	105±11	129±6
Skupaj	125	128±10	125±11	99±12	131±8	104±10	130±7

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2011 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP-obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2011

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	5	143.8±1.5	5	146.8±1.8	5	143.6±1.1	5	205.6±3.6
KR	41	146.2±2.9	41	148.5±2.5	41	147.5±4.4	41	207.4±7.5
LJ	29	145.6±2.8	21	147.9±2.9	21	147.5±2.5	21	203.4±4.6
NM	10	144.1±4.5	9	145.6±4.6	9	146.1±5.2	9	205.8±9.4
PT	27	146.4±3.5	24	148.9±3.3	15	144.5±2.2	24	206.8±5.4
Skupaj	112	145.8±3.2	100	148.1±3.1	91	146.7±3.8	100	206.2±6.6

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2011 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2011

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
Skupaj	128	7.1±1.0	128	5.8±0.4	128	6.6±0.6	128	6.8±0.7
PT	29	7.4±1.0	29	5.9±0.4	29	6.7±0.6	29	7.0±0.7
CE	14	6.9±0.9	14	5.4±0.5	14	6.6±0.7	14	6.9±0.7
KR	41	7.1±1.0	41	5.7±0.4	41	6.7±0.6	41	6.8±0.7
LJ	33	7.2±0.8	33	5.9±0.3	33	6.5±0.6	33	6.7±0.7
NG	1	7.0±0.0	1	6.0±0.0	1	7.0±0.0	1	6.0±0.0
Skupaj	128	7.1±1.0	128	5.8±0.4	128	6.6±0.6	128	6.8±0.7

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah